

การทำแท้ง: วิกฤติของพุทธจริยธรรมในสังคมไทย

Abortion: The Crisis of Buddhist Ethics in Thai Society

ไพฑูรย์ สวนมะไฟ และ 2อุทัย สติมัน
1Phaitoon Suanmafai and 2Uthai Satiman

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
Suan Dusit University, Thailand.

บทคัดย่อ

การทำแท้งในบทความนี้กำหนดว่า เป็นการกระทำที่ตัวอ่อนที่จะเจริญเติบโตเป็นมนุษย์อย่างครบถ้วนต่อไปในอนาคตต้องถูกขจัดออกจากมดลูกด้วยความตั้งใจของผู้ตั้งครรภ์ จึงเป็นผลให้ตัวอ่อนที่กำลังมีชีวิตอยู่นั้นต้องถูกทำลายไป การกระทำนี้เป็นการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้ตั้งครรภ์ซึ่งโดยทั่วไปควรเรียกว่าแม่ที่โดยธรรมชาติแล้ว ควรเป็นผู้ที่ให้การปกป้องแทนที่จะทำการฆ่าลูกของตนเอง และผู้ทำแท้งซึ่งเป็นผู้มีความรู้พอสมควรในการที่จะทำแท้งให้ประสบผลสำเร็จได้ จึงสมควรได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีปัญญา ผู้ประกอบการทั้งสองเป็นผู้ที่ได้ชื่อว่ามีเจตนาดีที่มีความหมายว่าผู้มีจิตใจสูง และในเมื่อผู้กระทำทั้งสองอยู่ในบริบทของดินแดนที่คำสอนของพระพุทธศาสนาได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักจริยธรรมในการดำรงชีวิตด้วยหลักแห่งความเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา พร้อมทั้งการรู้ถึงบาป บุญกุศล และอกุศล แต่ในปรากฏการณ์ของการทำแท้งในประเทศไทยยังเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า จึงถือว่าพุทธจริยธรรมในประเทศไทยอยู่ในขั้นวิกฤติ ดังนั้น บทความนี้จึงนำเสนอแนวทางในการแก้ไขวิกฤติของสังคมไทยนี้โดยที่สถาบันพุทธศาสนาต้องดำเนินการทำให้คำสอนของพุทธจริยธรรมเข้าไปมีส่วนในการป้องกันไม่ให้เกิดการทำแท้งมีอีกต่อไป

คำสำคัญ: การทำแท้ง; พุทธจริยธรรม; สังคมไทย

Abstract

Abortion in this paper is an act which delivers the prenatal life from the womb of a pregnant woman so the vital fetus must be destroyed. This act is an intentional collaboration between a pregnant woman whose natural status should be motherhood to protect rather than to destroy her preborn child and a person performing abortive act who should have maturity enough to know what

should be done or not. Both of them are naturally homo sapiens. Besides, both of them are in the Buddhist atmosphere of Thailand where Buddhist ethics should be effective. But abortive acts in Thailand are increased so that crises of Buddhist ethics in Thailand should be noted. This paper attempts to give suggestions to decrease the crises by that Buddhist institutes have to be active in Thai society.

Keywords: Abortion; Buddhist Ethics; Thai Society

บทนำ

ความต้องการที่สำคัญอันเป็นพื้นฐานที่มนุษย์แต่ละคนเรียกร้องมากที่สุดคือ การมีชีวิตอยู่ ความต้องการนี้เองทำให้มนุษย์ต้องดิ้นรนหาส่วนประกอบอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตอยู่รอดโดยขยายออกไปเป็นเรื่อยๆ ที่รองลงไปเป็นลำดับ แต่สิ่งหนึ่งที่มนุษย์จะต้องคำนึงอยู่เสมอคือ การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นสังคม เพราะมนุษย์เป็นสิ่งที่ชีวิตที่อ่อนแอที่สุดจึงต้องพึ่งพาอาศัยกันและกันจึงจะมีชีวิตอยู่รอดอย่างยืนยาวอันเป็นสิ่งที่มนุษย์โดยทั่วไปต้องการ (กิริติ บุญเจือ, 2519) ยิ่งกว่านั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ต้องมีการดำรงไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์จึงต้องมีการผสมพันธุ์กันเกิดขึ้น และเพราะมนุษย์มีสติปัญญาและความฉลาดกว่าสิ่งมีชีวิตอื่นๆ จึงสร้างหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันที่เรียกว่าจริยธรรม (พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตโต, 2543) และหากว่า แนวปฏิบัติสอดคล้องกับหลักการทางด้านศาสนาก็มีการกำหนดให้เป็นกฎศีลธรรมซึ่งควบคุมกระบวนการดำรงไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์ด้วย

ในขณะที่ปริมาณประชากรมนุษย์ในสังคมมีไม่มากเช่นในอดีตและความเจริญก้าวหน้าทั้งทางวิชาการและวิทยาการที่คอยอำนวยความสะดวกสบายให้กับมนุษย์ยังไม่ก้าวหน้าเท่าไร การดำเนินชีวิตร่วมกันของสมาชิกในแต่ละสังคมก็ดำเนินไปด้วยความสงบสุข แม้จะต้องใช้แรงงานของตนเองในการดำรงชีวิตอยู่มากกว่าการใช้เครื่องอำนวยความสะดวกสบายต่างๆ แต่เมื่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีต่างๆ เพิ่มขึ้นในการอำนวยความสะดวกสบายแก่มนุษย์และขณะเดียวกัน ปริมาณของประชากรในสังคมเพิ่มมากขึ้น ปัญหาที่สร้างความทุกข์หรือความไม่สะดวกสบายในสังคมด้านต่างๆ ได้เกิดขึ้นมาท่ามกลางความสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์มากกว่าความสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่นๆ ทั้งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ตาม (บุญเทียม เขมาภิรัตน์, 2524) จะพบเห็นได้ว่า ในสังคมมนุษย์เท่านั้น ที่มีการแก่งแย่งชิงดี หรือการเบียดบัง ตลอดจนการกำจัดอุปสรรคต่างๆ แม้แต่มนุษย์คนอื่นซึ่งดูเหมือนว่าจะเป็นสิ่งที่แทรกเข้ามาสร้างความทุกข์ให้เกิดขึ้นออกไปให้พ้นทางทั้งถูกต้องตามหลักการทางจริยธรรมและศีลธรรมหรือแม้แต่ผิดทั้งทางจริยธรรมและศีลธรรมหรือผิดหรือถูกอย่างใดอย่างหนึ่งแต่ไม่ใช่ทั้งสองอย่าง ก่อให้เกิดปัญหาไม่ว่าด้านจริยธรรมหรือศีลธรรม

หากพิจารณาตามบริบทที่แคบลงในปรากฏการณ์ของสังคมไทยที่มีความเป็นปฏิปักษ์เกิดขึ้น โดยจะเห็นได้ว่าการกระทำผิดไม่ว่าด้านจริยธรรมหรือศีลธรรมต่างก็มีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ แม้ว่าประเทศไทยจะ

เป็นประเทศที่ประชากรส่วนมากล้นนับถือศาสนา ไม่ว่าพระพุทธศาสนาที่มีหลักคำสอนให้ดำเนินชีวิตด้วยความเมตตากรุณา เพื่อจะได้พ้นทุกข์ หรือคริสต์ศาสนาที่สอนให้รักกันและกัน หรือแม้แต่ศาสนาอิสลามที่ชี้แนะให้มีความพยายามสร้างสันติสุขและศาสนาพราหมณ์ที่สอนให้แสวงหาแนวทางแห่งความหลุดพ้นก็ตาม แต่จะเห็นได้ว่าจากสถิติคดีอาญาในกรณีต่าง ๆ ล้วนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ อันเป็นภาพปฏิบัติที่เกิดขึ้นตรงข้ามกับคำสอนที่ศาสนาเหล่านั้นได้สอนไว้ จากการเก็บสถิติของกรมอนามัยเมื่อสิบปีที่ผ่านมามีตั้งแต่ พ.ศ. 2546 คนป่วยทำแท้งแล้วต้องเข้ารับการรักษาเพิ่มเติมจากสถานพยาบาลของรัฐมีจำนวน 45, 990 คนแล้วปริมาณจริงจะมีมากเท่าใด ยิ่งกว่านั้นหากประเมินความเป็นไปได้ในปัจจุบันนี้ที่เพียงแต่พื้นที่ส่วนหนึ่งของกรุงเทพมหานคร ยังมีปริมาณการทำแท้งที่พบได้เป็นจำนวนดังกล่าว ทำให้สามารถประเมินได้ว่าปริมาณการทำแท้งจริงทั่วไปในประเทศไทยย่อมมีมากกว่านี้แน่นอน จากสถิติที่พอสามารถรวบรวมได้โดยศูนย์สร้างเสริมสุขภาพวัยรุ่นโรงพยาบาลรามาริธิพบว่า ในแต่ละวันวัยรุ่นไทยพากันทำแท้งประมาณหนึ่งพันราย หรือประมาณปีละสามแสนรายโดยเฉลี่ย

เรื่องการทำแท้งน่าจะเป็นเรื่องธรรมดา หากเป็นการกระทำของมนุษย์ยุคโบราณที่การศึกษาและศาสนายังไม่เข้าไปมีบทบาทในการดำเนินชีวิตเท่าที่ควร เพราะโดยส่วนมากแล้วยังใช้สัญชาตญาณในการดำเนินชีวิตมากกว่า ซึ่งโดยหลักของธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตย่อมหาทางปกป้องและยึดชีวิตของตนเองให้ยืนยาวเท่าที่จะทำได้ แม้จะต้องสูญเสียบางสิ่งบางอย่างที่จำเป็นไปก็ตาม แต่เมื่อมนุษย์มีกฎเกณฑ์การดำเนินชีวิตตามความเหมาะสมสอดคล้องกับระดับการศึกษาที่ดีกว่ามนุษย์ยุคโบราณ นอกจากนั้นยังมีหลักการทางศาสนาเป็นกรอบในการดำเนินชีวิตทั้งในระดับจริยธรรมและศีลธรรม พร้อมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทำให้การดำรงชีวิตของตนเองยืนยาวและเปี่ยมด้วยความสุขเท่าที่จะทำได้ แต่กลับปล่อยให้มีการทำแท้งเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งผู้เขียนลงความเห็นว่ามีปริมาณการทำแท้งที่มากมายขนาดนี้เกิดขึ้น ย่อมบ่งชี้ถึงวิกฤติทางจริยธรรมของพระพุทธศาสนาในสังคมไทยอย่างแน่นอน ในบทความนี้ผู้เขียนเสนอความเข้าใจเกี่ยวกับการทำแท้งเสียก่อน แล้วจึงนำเสนอถึงความผิดทางจริยธรรมของการทำแท้งซึ่งถือเป็นแก่นของวิกฤตินั้น แล้วจึงอภิปรายถึงหลักการของพระพุทธศาสนาที่ต้องไม่ยอมรับการทำแท้ง พร้อมทั้งเสนอแนวปฏิบัติสำหรับปลูกให้พุทธศาสนิกชนตื่นขึ้นมามาต่อต้านการทำแท้ง

ความเข้าใจเกี่ยวกับการแท้ง

คำว่าแท้งมีความหมายกว้างมากจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำนี้ให้มีความชัดเจนเพื่อจะได้แสดงความคิดเห็นด้านพุทธจริยธรรมในเชิงวิพากษ์อย่างเหมาะสมต่อไป

ความหมายของการแท้ง

การทำแท้งมีต้นศัพท์จากคำกริยาว่า แท้ง ตรงกับภาษาอังกฤษใช้คำว่า Abort ซึ่งมีรากศัพท์จากภาษาลาตินว่า aboriri แปลว่า บังคับให้ออก หรือยกเลิกหรือหยุดการดำเนินการที่กำลังดำเนินไปตามกระบวนการของมัน ส่วนพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า

“แท้ง” ว่าเป็นการสิ้นสุดการตั้งครรภ์ก่อนกำหนด คลอดลูกโดยที่ทารกในครรภ์ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ หรือทารกในครรภ์ตาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546)

สุพร เกิดสว่าง (2524) ได้ให้ความหมายการแท้งว่า การสิ้นสุดของการตั้งครรภ์ ก่อนที่เด็กจะสามารถดำรงชีวิตอยู่นอกครรภ์มารดา พร้อมกับอ้างหลักเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลกที่อธิบายว่าการแท้งคือการสิ้นสุดของการตั้งครรภ์ก่อนอายุครรภ์ครบ ๒๐ สัปดาห์ หรือตัวอ่อนมีน้ำหนักต่ำกว่า ๕๐๐ กรัม

สุวัฒน์ จันทรวงศ์ (2525) ได้ให้ความหมายว่า การแท้ง หมายถึง การตั้งครรภ์สิ้นสุดลงโดยสาเหตุใดๆ ก็ตาม ก่อนหน้าที่การคลอดโดยสมบูรณ์ของเด็กในครรภ์จะมีขึ้น

จึงพอสรุปได้ว่าการแท้งในบริบทที่กำลังกล่าวถึงนี้หมายถึง การทำให้ตัวอ่อนในครรภ์มารดาต้องออกมาก่อนกำหนดหรือก่อนที่จะเป็นตัวครบสมบูรณ์ตามกระบวนการออกมาจากครรภ์ตามธรรมชาติ ซึ่งหากพิจารณาตามหลักชีววิทยาแล้ว ตัวอ่อนที่ยุติมาแล้วในครรภ์มารดาคือชีวิตมนุษย์ชีวิตหนึ่ง ซึ่งกำลังเจริญเติบโตตามสภาวะของธรรมชาติของมัน โดยที่หากเป็นไปตามธรรมชาติแล้ว ตัวอ่อนนั้น ต้องคลอดออกมาเป็นมนุษย์คนหนึ่งเหมือนกับผู้ที่กำเนิดเช่นกันและชีวิตที่คลอดออกจากครรภ์นั้นจะดำเนินต่อไปจนกว่าจะดับสิ้นไปตามอายุไขย ดังนั้น ไม่ว่าจะตัวอ่อนในครรภ์มารดาหรือว่า ตัวแก่หรือผู้ใหญ่ก็มีกระบวนการแท้งชีวิตแบบเดียวกัน เพียงแต่แตกต่างกันที่ช่วงเวลาแห่งการเป็นอยู่เท่านั้น

ชนิดของการแท้ง

การแท้งในบริบทของการทำให้การให้กำเนิดชีวิตของคนที่มีในสังคมปัจจุบันมีอุปสรรคหรือประสบปัญหาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (Srikachonlap, 2004)

1. การแท้งเอง (Spontaneous abortion; miscarriage) หมายถึง การแท้งที่เกิดจากเหตุต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการกระทำโดยตั้งใจจะให้เกิดการแท้ง ซึ่งเกิดขึ้นได้ใน 2 กรณี คือ

1) การแท้งที่เกิดขึ้นเพราะความบกพร่องของไข่หรือตัวอ่อน การแท้งเช่นนี้มักเกิดกับครรภ์ที่มีอายุไม่เกิน 12 สัปดาห์

2) การแท้งในรายที่เด็กยังมีชีวิตและไม่มีคามผิดปกติ แต่แท้งเพราะความไม่สมบูรณ์ของมดลูกหรือสภาพแวดล้อม เช่น ปากมดลูกปิดไม่ได้ (Incompetent cervix) หรือมารดามีไข้สูง ฯลฯ

2. การแท้งด้วยความตั้งใจกระทำของมารดาเพื่อทำให้ชีวิตตัวอ่อนสิ้นไป เพื่อผลดีของผู้ตั้งครรภ์ (Induced abortion) เป็นการกระทำให้การตั้งครรภ์ของตนเองต้องสิ้นสุดไปตามความปรารถนา ถ้ามองในแง่ของกฎหมาย แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) การแท้งโดยกระทำอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (Legal abortion) หรือการทำแท้งเพื่อรักษา (Therapeutic abortion) ซึ่งหมายถึงการทำแท้งในกรณีที่กฎหมายอนุญาตให้ทำได้โดยแพทย์ผู้ชำนาญการเป็นผู้ทำให้มีการแท้งนั้น

2) การแท้งโดยผิดกฎหมาย (Illegal abortion) คือการกระทำให้ครรภ์แท้งโดยไม่อยู่ในกรอบของการอนุญาตตามกฎหมาย หรือเป็นการทำแท้งที่นอกเหนือไปจากเงื่อนไขที่ประมวลกฎหมายอาญาระบุไว้

ผู้ประกอบการทำแท้งแบบนี้โดยส่วนมากไม่ใช่แพทย์และมีวิธีการทำที่ไม่ถูกต้อง จนก่อให้เกิดอันตรายแก่หญิงที่ไปรับบริการมากจนอาจเสียชีวิต

วิธีการทำแท้ง

เพื่อสร้างความเข้าใจการทำแท้งให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เนื้อหาเกี่ยวกับวิธีทำแท้งที่ผู้ทำแท้งส่วนมากพากันปฏิบัติมีดังต่อไปนี้คือ (ไฉไล ชุ่มฤทธิ์, 2523)

1) การทำร้ายตนเอง เป็นการทำให้เกิดการแท้งโดยที่ทำให้ตนเองได้รับความเจ็บปวดเกี่ยวกับครรภ์ของตนเอง เช่นแก้งงกั๊กงกั๊กจนครรภ์ได้รับการกระทบกระเทือนอย่างแรง หรือทำการทุบท้องน้อยของตนเอง หรือใช้ของแข็งแหลมและคมซึ่งเล็กพอสอดเข้าช่องคลอดของตนเองได้จนทำลายตัวอ่อนในครรภ์ได้

2) การรับยาที่เป็นผลร้ายต่อการตั้งครรภ์ อาจเป็นยาประเภทรับประทานหรือฉีดเข้าเส้นเลือดหรือกล้ามเนื้อ เพื่อไปบังคับให้มดลูกหดตัวมากกว่าปกติจนบีบให้ตัวอ่อนในครรภ์ออกมาจากมดลูก

3) ใช้สายยาง ผู้ทำแท้งจะสอดสายยางชนิดสวนปัสสาวะสอดเข้าไปในมดลูก หากเป็นครรภ์อ่อน สายยางจะทำให้ก้อนเลือดซึ่งห่อหุ้มตัวอ่อนแตกและตัวอ่อนจะทะลักออกมา หรือหากครรภ์มีอายุหลายเดือน ผู้ทำแท้งจะปล่อยให้สายยางคาไว้ในช่องคลอดเพื่อปล่อยให้มดลูกทำการบีบตัวเพื่อขับสิ่งแปลกปลอมคือสายยางให้ออกไป จึงเป็นการกระตุ้นให้มดลูกบีบสิ่งที่อยู่ในครรภ์ออกไปด้วย

4) การฉีดของเหลวที่เป็นพิษเข้าช่องคลอด ผู้ทำแท้งฉีดของเหลวผสมสารพิษที่เป็นกรดหรือด่าง ซึ่งมีฤทธิ์ทำลายทารกในครรภ์ เมื่อตัวอ่อนในครรภ์ถูกทำลายแล้ว มดลูกย่อมบีบรัดให้สิ่งที่ผิดปกติออกมาโดยธรรมชาติ ผลตามมาจากการใช้ของเหลวที่เป็นพิษฉีดเข้าช่องคลอดคือ อวัยวะภายในส่วนนั้นก็จะถูกสารพิษทำลายไปด้วย

5) การขยายปากมดลูก ธรรมชาติของมดลูกเมื่อถูกขยายมากกว่าปกติสิ่งที่อยู่ภายในมดลูกคือตัวอ่อนในครรภ์ย่อมหลุดลอดออกมา

6) การขูดมดลูกด้วยวิธีดูด “ดิแวนส์อี” เป็นการดูดน้ำคร่ำออกก่อนแล้วฉีดน้ำเกลือเจือจางเข้าไปในมดลูกเพื่อทำให้ตัวอ่อนในครรภ์ถูกขับออกมา แล้วผู้ทำแท้งทำการขูดเยื่อมดลูกที่รกริดค้างอยู่ออกให้หมด

7) การดูดประจำเดือน เป็นการสอดสายยางเข้าไปในโพรงมดลูกแล้วใช้กระบอกค่อยๆ ดูดเลือดที่โพรงมดลูกออกมา (Kimborugh, 1963)

8) การผ่าตัดมดลูกเอาตัวอ่อนออก วิธีการนี้ ผู้ทำแท้งผ่าหน้าท้องของผู้ตั้งครรภ์แล้วดึงเอารกและตัวอ่อนในครรภ์ออกมาโดยตรงแล้วทำการเย็บแผลกลับคืน

จากวิธีการต่างๆ ที่ได้นำเสนอให้ได้รับรู้ถึงวิธีการทำให้การแท้งเกิดขึ้น ปรากฏการณ์ของการแท้งแต่ละวิธี นำเสนอให้เห็นเป็นภาพลักษณ์สำหรับสร้างความเข้าใจว่าสิ่งที่อยู่ในครรภ์ ต้องถูกทำลายด้วยความตั้งใจของผู้ให้กำเนิดและผู้ช่วยเหลือหรือผู้กระทำให้เกิดการแท้ง ซึ่งทั้งสองก็พอจะรู้ว่า “อะไรเป็น

อะไร” ขณะที่สิ่งที่อยู่ในครรภนั้นโดยธรรมชาติแล้วจะต้องเจริญเติบโตต่อไปภายใต้การดูแลของผู้ให้กำเนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ทำการอุ้มครรภอยู่นั้น

สาเหตุของการทำแท้งในปรากฏการณ์ปัจจุบันของสังคมไทย

หากพิจารณาในวงกว้างแล้ว กรอบแห่งสาเหตุของการทำแท้งในประเทศไทยพอที่จะแยกออกได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ คือ การทำแท้งในกลุ่มของผู้ที่สมรสแล้ว และกลุ่มของหญิงที่ยังไม่ได้สมรส จากการรวบรวมข้อมูลของ น.พ. สุพร เกิดสว่าง แม้ว่าจะเป็นสถิติที่เก็บรวบรวมไว้นานแล้ว แต่ก็มีนัยสำคัญที่จะนำเสนอต่อไป พบว่าสาเหตุที่สำคัญที่สุดของการทำแท้งในกลุ่มของผู้สมรสแล้วคือ ปัญหาทางเศรษฐกิจ เนื่องจากว่าผลตามมาจากกาตั้งครรภคือการที่จะต้องมีส่วนร่วมทำการใช้จ่ายในครอบครัวเพิ่มเติมอีกหนึ่งคนอย่างแน่นอน ซึ่งย่อมต้องเพิ่มความยากลำบากให้กับสมาชิกในครอบครัวที่กำลังดำเนินชีวิตอยู่อย่างแน่นอน ปริมาณของการทำแท้งจากเหตุผลนี้มีประมาณ 26% นอกจากนี้แล้ว ผู้ทำแท้งมีความคิดว่ ในครอบครัวของตนมีบุตรมากอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องมีอีก ปริมาณของผู้มีความคิดเช่นนี้ประมาณ 18% ยิ่งกว่านั้นปัญหาการแตกร้างในครอบครัวก็เป็นสาเหตุอันหนึ่งของการทำแท้งโดยมีสถิติอยู่ถึง 11% นอกจากนี้ก็เนื่องจากการตั้งครรภเป็นอุปสรรคต่อหน้าที่การงาน เช่น หากมีการตั้งครรภเกิดขึ้นจะต้องออกจากหน้าที่การงานที่ตนเองกำลังทำอยู่ จึงเป็นผลกระทบที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตอยู่ต่อไปอย่างไม่ลำบาก เขาวนิจ สุนนานนท์ (2524) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการทำแท้งไว้ว่า สาเหตุของการทำแท้ง มีหลายประการ เช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจ มีฐานะยากจนไม่สามารถเลี้ยงบุตรได้ ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม ความไม่สงบสุขในครอบครัว เกิดจากการแตกแยกในครอบครัว หรือกรณีการตั้งครรภ ภายหลังที่หย่าขาดจากสามีแล้ว หรือตั้งครรภกับชายอื่นในขณะที่มีสามีอยู่แล้ว การตั้งครรภเสียอนาคตการศึกษา เช่น นักเรียนนักศึกษา การตั้งครรภขัดกับอาชีพ เช่น หญิงบริการ หมอนวด และการผิดพลาดจากการคุมกำเนิด ทำให้เกิดการตั้งครรภ

กรณีการทำแท้งในกลุ่มหญิงที่ไม่ได้สมรสตามทัศนะของผู้วิจัยแล้ว สาเหตุส่วนใหญ่เนื่องมาจากแรงกดดันทางสังคมที่นำไปสู่การเสียชื่อเสียงทั้งของตนเองและวงศ์ตระกูล เพราะในบริบทของสังคมไทยเมื่อใดก็ตามที่หญิงคนหนึ่งมีลูกโดยไม่มีบิดาเป็นตัวตน สังคมจะพิจารณาหญิงคนนั้นว่าเป็นคนสำส่อน ไม่รู้จักควบคุมตนเอง หรือไม่รักษานวลสงวนตัว หรือต้นเหตุจาด ทำให้คุณค่าของความเป็นหญิงของคนนั้นถูกลดทอนให้ต่ำลง ยิ่งกว่านั้นผลกระทบนี้ขยายวงไปสู่บิดา มารดา และญาติพี่น้องด้วย โดยสังคมจะมองว่าครอบครัวไม่ให้การอบรมสั่งสอนลูกสาวให้เป็นหญิงที่มีคุณสมบัติผู้ดี ซึ่งอย่างน้อยที่สุดนั้น จะมีลูกทั้งที่ต้องมีพ่อเป็นตัวเป็นตน ดังนั้น เมื่อหญิงใดมีการตั้งครรภเกิดขึ้นโดยปราศจากพ่อ จึงต้องหาทางทำแท้งก่อนที่คนในสังคมทั่วไปจะรับรู้

ข้อถกเถียงด้านจริยปรัชญาเกี่ยวกับการทำแท้ง

ข้อโต้แย้งที่มีขึ้นในสังคมปัจจุบันเกี่ยวกับเรื่องการทำแท้งว่ามีทำได้หรือไม่ มุ่งประเด็นไปที่สถานะของตัวอ่อนในครรภ์ของผู้อุ้มท้องและสิทธิของผู้อุ้มท้องโดยมีหลักการทางกฎหมายและทางจริยธรรมเป็นประเด็นที่ต้องทำการวินิจฉัย

1. ทศนะที่ส่งเสริมการปกป้องชีวิตทารก

ทศนะของผู้คนโดยทั่วไปที่มีต่อกระบวนการการตั้งครรภ์คือ การที่มีชีวิตใหม่อีกชีวิตหนึ่งจุดขึ้นมาในโลกและชีวิตใหม่นี้จะต้องเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไป หากพิจารณาย้อนกลับไปถึงอดีตกาลแล้ว ในพระราชบัญญัติของกษัตริย์ฮัมมูราบีชาวบาบิโลนหรือบทบัญญัติของชาวอียิปต์ห้ามไม่ให้มีการทำแท้งขณะเดียวกัน ทศนะของศาสนาคริสต์ก็พยายามอย่างยิ่งที่จะปกป้องให้ชีวิตของตัวอ่อนในครรภ์ โดยอ้างอิงถึงว่า ตัวอ่อนในครรภ์นั้นเป็นสิ่งที่มีความมีชีวิต และสิ่งมีชีวิตนั้น เป็นสิ่งสร้างของพระเจ้า และเมื่อพระเจ้าได้สร้างแล้ว มนุษย์ไม่มีสิทธิ์ทำลายได้ ยิ่งกว่านั้น ความเชื่อของคริสตศาสนาประกาศว่า พระเจ้าเท่านั้นเป็นผู้กำหนดให้ชีวิตของมนุษย์สิ้นสุด (Maestri, 1996) ซึ่งอ้างถึงคำสอนของพระสมณสารของพระศาสนจักรคาทอลิกชื่อ “การไถ่กู้มนุษยชาติ” (Redemptor Hominis) ที่บรรยายไว้ว่า “พระศาสนจักรไม่สามารถละทิ้งมนุษย์ เนื่องจากโชคชะตาชีวิตของเขาที่รวมถึงการเรียก การเลือก การเกิด การตาย การไถ่ให้รอดหรือการลงโทษ ซึ่งล้วนเชื่อมโยงกับพระคริสตเจ้าผู้มาไถ่กู้มนุษย์ให้รอด” ดังนั้น พระศาสนจักรจึงต้องปกป้องมนุษย์ให้มีชีวิตอยู่รอดเพื่อจะได้ร่วมชีวิตกับพระคริสตเจ้าผู้มาไถ่กู้มนุษย์ให้รอดพ้นจากความตายด้านวิญญาณอันเป็นการแสดงออกซึ่งการเป็นพยานยืนยันถึงการเป็นพระวรสารหรือข่าวดีแห่งการมีชีวิตและยิ่งกว่านั้น การมาไถ่กู้มนุษย์ให้รอดจากบาปของพระเยซูคริสตเจ้า เป็นการแสดงออกซึ่งการยอมรับในความศักดิ์สิทธิ์ของชีวิตมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งสร้างของพระเจ้าตามพระฉายาของพระองค์

ความมั่นใจนี้เกิดขึ้นเนื่องจากว่า โดยหลักการธรรมชาติของการมีชีวิตแล้ว สิ่งมีชีวิตแต่ละอย่างจะต้องมีวงจรชีวิตซึ่งจะต้องมีจุดกำเนิดจากเชื้อตัวผู้และไข่ตัวเมีย แล้วจึงมีพัฒนาการเติบโตต่อไปจนท้ายสุดเมื่อธรรมชาติของสิ่งนั้นไม่สามารถดำเนินต่อไปได้แล้ว ความเป็นสิ่งนั้นจึงดับสูญไปพร้อมกับความตาย นอกจากนั้น โดยธรรมชาติแล้ว การมีชีวิตของตัวอ่อนแต่ละชนิดจำเป็นต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองจากผู้ให้กำเนิดโดยเฉพาะบรรดาสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มนุษย์เราก็เช่นกัน Daniel และ Sidney Callahan ได้ยืนยันแนวความคิดนี้โดยให้เหตุผลอย่างลึกซึ้งถึงคุณค่าของชีวิตใหม่ที่บรรดาผู้ที่มีกำลัง มากกว่าหรือเข้มแข็งกว่าต้องให้การปกป้องคุ้มครองด้วยคำกล่าวที่ว่า

“ความต้องการการปกป้องคุ้มครองย่อมมีสำหรับผู้อ่อนแอและกำลังด้อยกว่า และอย่างน้อยที่สุดเพื่อรักษาพวกเขาจากภัยอันตรายที่ผู้ที่มีกำลังมากกว่าอาจจะกระทำ และที่สำคัญที่สุดคือเพื่อให้โอกาสแก่เขาเหล่านั้นในอันที่จะพัฒนาศักยภาพของพวกเขาได้เต็มที่ ดังนั้น จึงต้องมีบทบัญญัติของความมั่นใจจากด้านศีลธรรมและด้านอื่นๆ เช่นจากขบวนการเพื่อสิทธิพลเมือง และการกำหนดคุณค่า ไม่ใช่ปล่อยให้เป็นเรื่องโชคชะตา แต่ต้องถือเป็นเรื่องอุบัติเหตุและการขาดโอกาสซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต และ

การปฏิเสธซึ่งทางออกที่ใช้ความรุนแรงให้เป็นการหลีกเลี่ยงการมอบหมายให้เป็นเรื่องของโชคชะตา นอกนั้นย่อมถือว่าเป็นพันธะของชุมชนไม่ว่าจะผ่านทางสถาบันหรือรัฐในการที่จะช่วยเหลือบรรดาผู้ที่มีปัญหา (เช่น การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์) ซึ่งต้องชักนำเขาเข้าไปสู่การเลือกที่ถูกบังคับหรือก่อให้เกิดผลร้าย และทำที่ที่สุดคือความมั่นใจว่า คุณค่าและอุดมคติทางด้านศีลธรรมต่อชีวิตที่กำลังเริ่มต้นจะต้องได้รับการสนับสนุนแม้ว่าจะสร้างความยากลำบากให้แก่แต่ละคนก็ตาม” (Pojman, 1998)

ดังนั้น จึงเป็นไปได้ในการที่จะอนุญาตให้มีการทำแท้งในทุกกรณี เพราะเป็นการขจัดไข่ที่ถูกผสมแล้ว ซึ่งแน่นอนว่าโดยธรรมชาติแล้ว ไข่ดังกล่าวต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องไปสู่การเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ในอนาคตหลังจากคลอดจากครรภ์มารดาแล้ว การทำแท้งจึงถือว่าเป็นการฆ่าผู้บริสุทธิ์และเป็นเลือดเนื้อเชื้อไข่ของตนเองซึ่งสังคมไม่ควรให้อภัย เพราะหากพิจารณาถึงกระบวนการมีชีวิตของมนุษย์แล้ว ไม่ว่าจะมนุษย์ผู้มีชีวิตรอดคลอดออกมาจากครรภ์คนใด ล้วนอยู่ในกระบวนการของการเกิดและมีชีวิตในรูปแบบเดียวกัน เพียงแต่ต่างกันในช่วงระยะเวลาที่ใครได้มีชีวิตหลังคลอดก่อนหรือหลังเท่านั้น ยิ่งกว่านั้น ในเมื่อเป็นความจริงที่ว่า แต่ละคนที่กำลังมีชีวิตอยู่นี้ล้วนปรารถนาที่จะยังคงมีชีวิตอยู่ และไม่ต้องการที่จะให้ชีวิตของตนเองต้องถูกทำลาย เพราะเมื่อถูกทำลายแล้วเอากลับคืนมาไม่ได้ แล้วชีวิตที่กำลังเกิดย่อมต้องการที่จะมีชีวิตอยู่และไม่ต้องการให้ชีวิตของเขาถูกทำลายไปเช่นเดียวกัน เพียงแต่อยู่ในมิติของการมีชีวิตที่แตกต่างกันเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ทารกในครรภ์นั้นยังไม่สามารถพูดได้เพื่อตนเอง เพราะข้อจำกัดทางกายภาพเท่านั้น

ในบริบทของประเทศไทย การต่อต้านไม่ให้มีการทำแท้งหรือการส่งเสริมคุณค่าของชีวิตและสนับสนุนให้ตัวอ่อนในครรภ์ควรมีชีวิตอยู่ต่อไป มีอยู่ทั่วไปแต่ไม่ได้ทำเป็นกิจลักษณะอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ในประมวลกฎหมายตราสามดวงก็ได้มีการกล่าวโทษต่อผู้ทำแท้งอย่างหนัก แม้ว่าจะไม่มีการกล่าวถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตัวอ่อนในครรภ์ก็ตาม (สถาบันปรีดี พนมยงค์, 2548) ขณะเดียวกันในประมวลกฎหมายอาญาระบบปัจจุบัน ในภาคที่ 3 บรรพที่ 10 มาตรา 305 อนุญาตให้หญิงตั้งครรภ์ทำแท้งได้ในกรณีที่มีความจำเป็นเท่านั้นภายใต้การวินิจฉัยของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งแสดงออกเป็นนัยว่า กฎหมายของไทยก็เห็นคุณค่าของตัวอ่อนในครรภ์มารดาว่าเป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องให้ความคุ้มครอง เพียงแต่ให้สิทธิแก่มารดาในการตัดสินใจร่วมกับแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจึงจะสามารถทำแท้งได้

จึงเห็นได้ว่า แนวคิดของกลุ่มผู้ปกป้องชีวิตได้มองเห็นคุณค่า และยอมรับศักดิ์ศรีและความสำคัญของตัวอ่อนในครรภ์มารดาว่าเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีคุณสมบัติทุกอย่างเท่าเทียมกับผู้ใหญ่ที่มีชีวิตอยู่รอดหลังจากคลอดจากครรภ์มารดา

ทัศนะที่ส่งเสริมสิทธิการเลือกของผู้ตั้งครรภ์

การยอมรับอย่างเป็นทางการของสังคมโลกที่เปิดโอกาสให้มารดาผู้ตั้งครรภ์มีสิทธิในการตัดสินใจทำแท้งตัวอ่อนในครรภ์ตนเองได้ เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อคดี ROE v. WADE ถูกตัดสิน

ในวันที่ 22 มกราคม ค.ศ. 1973 โดยที่หญิงโสดที่ตั้งครรภ์ชื่อสมมติว่า Jane Roe ได้ยื่นเรื่องต่อศาลเพื่อผลประโยชน์ของเธอและบรรดาผู้ตกอยู่ในชะตากรรมเดียวกับเธอภายใต้หลักเสรีภาพและสิทธิส่วนบุคคลในการทำแท้งโดยมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญและการดูแลรักษาที่ถูกต้องตามหลักอนามัยภายใต้การคุ้มครองของบทบัญญัติแห่งกฎหมายมาตราที่ 1, 4, 5, และ 14 แห่งรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา

ประเด็นสำคัญที่ศาลของสหรัฐอเมริกาต้องอนุญาตให้ Jane Roe สามารถทำแท้งได้อยู่ภายใต้ข้ออ้างที่ว่า หญิงผู้ตั้งครรภ์เป็นผู้มีสิทธิในการตัดสินใจกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ยิ่งกว่านั้น เธอจำเป็นต้องรักษาชื่อเสียงและเกียรติยศของตนเอง อันเป็นการยืนยันถึงการขอใช้ข้ออ้างเรื่องการมีเอกลักษณ์ในการใช้สิทธิส่วนบุคคลสอดคล้องกับบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เพราะแต่ละคนล้วนเป็นผู้มีเสรีภาพ เขาจึงมีอธิปไตยในการตัดสินใจเลือกทำตามมโนธรรมของตนเอง และในกรณีของการตั้งครรภ์ หญิงผู้ตั้งครรภ์ต้องมีภาระในการดูแลครรภ์ และในอนาคตเขาต้องรับภาระเลี้ยงดูเด็กที่เกิดมาอีก ทำให้เขาต้องได้รับความยากลำบากและสูญเสียโอกาสในการใช้เสรีภาพของเขา ดังนั้น เขาจึงมีสิทธิ์ที่จะเลือกที่จะดูแลครรภ์ของตนเองต่อไปหรือ จะทำลายสิ่งอยู่ในครรภ์นั้นออกไปเสียเพื่อตัดปัญหาที่จะนำความยากลำบากมาให้แก่เขาในอนาคต

ยิ่งกว่านั้นเมื่อมีการอ้างถึงกฎหมายความเป็นบุคคล ในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้มีการบัญญัติไว้ถึงความเป็นบุคคลของตัวอ่อนในครรภ์มารดา เป็นเพียงสิ่งมีชีวิตที่ยังไม่เกิดมา Jane Roe โดยความช่วยเหลือของผู้พิพากษา Harry Blackmun ได้ยกข้ออ้างว่า

“รัฐธรรมนูญไม่ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “บุคคล” ไว้มากมายนัก ในวรรค 1 ของมาตรา 14 บรรจุข้อความเกี่ยวกับความเป็นบุคคลไว้เพียงสามคำ และในบริบทของข้อความในกฎหมายนั้นล้วนกล่าวถึงเฉพาะความเป็นบุคคลต่อผู้ที่ได้เกิดจากครรภ์มารดาแล้ว ไม่มีข้อความใดเลยที่ให้ความมั่นใจได้ว่าจะสามารถเอาไปตีความให้เข้ากับตัวอ่อนในครรภ์มารดาที่คลอดออกมาดูโลก”

หลักสำคัญในการสนับสนุนการเลือกของผู้ตั้งครรภ์คือ การยกประเด็นเข้าในหลักการทางด้านกฎหมายซึ่งแน่นอนว่า เนื้อหาของกฎหมายย่อมบัญญัติไว้เพื่อประโยชน์ของผู้มีชีวิตอยู่ที่สามารถทำนิติกรรมได้และสามารถกระทำการใดได้ จึงจะสามารถตรวจสอบหรือกำหนดให้รับโทษหรือคุณได้อย่างเป็นกิจลักษณะ จุดอ่อนตรงนี้จึงเป็นช่องให้นักกฎหมายซึ่งพยายามทำหน้าที่เพื่อให้ลูกความของตนพอใจ ย่อมหาทางที่จะทำให้การถกเถียงเรื่องการทำแท้งเป็นการทำที่ถูกกฎหมายได้

ในบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน กระบวนการการสนับสนุนให้มีการทำแท้งเสรีโดยการอ้างถึงสิทธิส่วนบุคคลและความมีเสรีภาพกำลังได้รับการกล่าวขวัญกันอย่างกว้างขวาง นายแพทย์ บุญเทียม เขมภิรัตน์ (2524) ได้สรุปความเห็นเกี่ยวกับความต้องการทำแท้งเสรี เพื่อสนับสนุนทัศนะของการตัดสินใจเลือกของหญิงผู้ตั้งครรภ์ว่า (1) การขาดลักษณะบุคคลตามกฎหมายของตัวอ่อนที่อยู่ในครรภ์ของมารดา เนื่องจากว่ามี การให้คำจำกัดความแก่ตัวอ่อนในครรภ์ว่าเป็นเหมือนกับเชื้อสเปิร์มของฝ่ายชายและไข่ของฝ่ายหญิงซึ่งอาจถูกขับออกมาจากร่างกายของตนเองได้โดยปราศจากความผิดในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของ

อวัยวะในร่างกายคล้ายกับการสำเร็จความใคร่ของผู้ชายหรือการมีฤดูของผู้หญิง ดังนั้น การทำแท้งจึงเป็นเหมือนการขจัดของเสียของร่างกายออกไปจึงไม่ถือว่าเป็นการทำผิดกฎหมาย (2) เสรีภาพของผู้หญิงในการมีสิทธิส่วนบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้ที่ยากจะทำแท้งสามารถอ้างถึงการมีสิทธิในสมบัติด้านกายภาพของเธอเพื่อรักษาซึ่งความสบายส่วนตนในการใช้ชีวิต เธอจึงมีสิทธิทางกฎหมายโดยสมบูรณ์ในต้นที่จะเก็บไว้ปกป้อง เพิ่มเติมหรือขจัดสิ่งที่เธอยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับเธอไม่ว่าจะในมิติด้านสังคมหรือเศรษฐกิจ ดังนั้นในกรณีการตั้งครรภ์ ตัวอ่อนที่อยู่ในครรภ์ของเธอจึงถูกมองว่าเป็นเพียงตัวปะราสิตหรือผู้อาศัยที่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจอย่างเสรีของเธอเองในการที่จะปกป้องหรือขจัดออกไปจากร่างกายของเธอ (3) ความจำเป็นด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งขึ้นกับการวางแผนครอบครัวอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของพ่อแม่ที่จะบริหารให้ทั้งผู้มีชีวิตอยู่ในครอบครัวแล้วและผู้ที่กำลังจะเข้ามาร่วมชีวิต ดังนั้นความเป็นไปของเศรษฐกิจของครอบครัวทั้งในปัจจุบันและอนาคตจึงเป็นเงื่อนไขที่สำคัญยิ่งที่ตัดสินชะตาของผู้ที่จะเข้ามาร่วมชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะเป็นผู้ไม่สมประกอบ มิฉะนั้นอาจจะเป็นตราบาปสำหรับผู้ที่ทำให้เกิดขึ้นมาได้ในภายหลัง ดังนั้นการทำแท้งจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ช่วยให้สามารถหลีกเลี่ยงสภาพที่น่ากลัวของครอบครัวในอนาคต (4) สวัสดิการด้านสังคม การทำแท้งจะทำให้จำนวนของประชากรในสังคมลดลงไปส่วนหนึ่งทำให้บรรยากาศในสังคมทั่วไปไม่แออัดมากนัก การที่มีสมาชิกใหม่ในครอบครัวเพราะการทำแท้งก่อให้เกิดแรงกดดันต่อผู้นำครอบครัวซึ่งยังมีความต้องการทางเพศอยู่ ยิ่งกว่านั้นเด็กเร่รอน หรือเด็กข้างถนนถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมทั้งด้านจิตวิทยาและกายภาพอีกด้วย เนื่องจากความไม่พอเพียงในด้านการให้การอบรมและการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ (5) ขจัดการทำแท้งผิดกฎหมาย เนื่องจากความต้องการที่จะไม่ให้มีปัญหาในอนาคต บรรดาผู้ตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ยอมแสวงหาการทำแท้งอย่างแน่นนอน ดังนั้น หากมีกฎหมายอนุญาตให้มีการทำแท้งยอมปิดทางการทำแท้งอย่างผิดกฎหมายได้อย่างแน่นนอน

ปรากฏการณ์แห่งวิกฤติด้านพุทธจริยธรรมในสังคมไทยเกี่ยวกับการทำแท้ง

เนื้อหาจากหัวข้อต่างๆ ที่นำเสนอไว้เกี่ยวกับการทำแท้งเป็นข้อมูลที่บ่งบอกถึงทัศนคติแสดงออกว่าการทำแท้งเป็นสิ่งที่ต้องห้ามหรือกระทำไม่ได้โดยไม่มีข้อสรุปเป็นฉันทามติ เนื่องจากว่า การวินิจฉัยใช้ข้ออ้างอิงต่างประเด็น ในกรณีการสนับสนุนการยอมรับคุณค่าของชีวิต ซึ่งไม่เห็นด้วยกับการทำแท้งได้พิจารณากระบวนการการมีชีวิตแบบมีความต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดาจนถึงวาระสุดท้ายที่มีโอกาสได้หายใจภายใต้มิติของความเป็นไปตามธรรมชาติ ยิ่งกว่านั้น เมื่อชีวิตหนึ่งได้เริ่มต้นแล้วมนุษย์คนอื่นๆ ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีเหตุผลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินชีวิต ย่อมต้องทำการประคับประคองให้แต่ละชีวิตดำเนินต่อไปตามความสามารถ เฉกเช่นเดียวกันกับการที่ตนเองได้รับจากบุคคลอื่นๆ เพราะคนที่มีชีวิตทั้งหลายโดยธรรมชาติแล้ว ต้องการมากที่สุดคือการมีชีวิต ไม่ใช่การที่ชีวิตถูกทำลาย ดังนั้นทารกในครรภ์ซึ่งเข้าสู่ระบบธรรมชาติของความเป็นมนุษย์แล้ว ย่อมต้องการมีชีวิตมากกว่า

ชีวิตถูกทำลายเช่นเดียวกัน แต่ทารกในครรภ์ยังไม่แข็งแรงพอที่จะพึ่งพาตนเองได้ ผู้ให้กำเนิดจึงต้องเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ค้ำครองและปกป้องให้ทารกผู้อยู่ในครรภ์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้แทนการทำลาย

จากข้อมูลในเบื้องต้น ถ้าพิจารณาเพียงผิวเผิน ทักษะที่ส่งเสริมสิทธิการเลือกของผู้ตั้งครรรค์เอื้อประโยชน์ต่อผู้อยากได้ประโยชน์มากกว่า จึงเป็นแนวคิดที่น่าจะรับได้ แต่ถ้าหากพิจารณาให้ลึกซึ้งตามธรรมชาติแล้ว การวินิจฉัยว่าทารกที่อยู่ในครรภ์ซึ่งแม้จะพูดไม่ได้และถูกจำกัดความโดยกฎหมายภายใต้กระบวนการตีความว่าเป็นเพียงอวัยวะส่วนหนึ่งเป็นการวินิจฉัยที่ถูกต้องตามธรรมชาติหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของสังคมไทยที่มีหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตมาช้านาน และคำสอนหลักของพระพุทธศาสนาที่ทุกคนต้องพิจารณายอมรับโดยดุษฎีคือความเป็นธรรมชาติของทุกสิ่งทุกอย่าง เพราะคำสอนของพระพุทธองค์คือการรู้อย่างเห็นแจ้งแห่งตลอดของความเป็นธรรมชาติของทุกสิ่งทุกอย่าง แล้วคนๆ นั้นต้องปรับตนเองให้เข้ากับธรรมชาติที่ตนเกี่ยวข้องอยู่จนสามารถเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติที่ตนเองเข้าไปมีส่วนดำรงชีวิตอยู่ ก่อให้เกิดความสุขอันแท้จริงได้ เพราะคนๆ นั้นสามารถวางตนอยู่ในทางสายกลางของกระแสความเป็นไปอย่างธรรมชาติของแต่ละสิ่งแต่ละอย่าง

ประเด็นที่ผู้เขียนวินิจฉัยด้วยความมั่นใจว่า การทำแท้งคือตัวบ่งชี้ถึงวิกฤติพุทธจริยธรรมในสังคมไทย เนื่องจากว่า การทำแท้งกำลังจะได้รับการยกระดับให้เป็นการกระทำที่คนไทยสามารถทำได้ในด้านพฤตินัย และกำลังจะทำให้เข้าสู่ระดับนิตินัยในอนาคตอันใกล้

1) ข้ออ้างแรกที่ผู้เขียนใช้เพื่อสนับสนุนความมั่นใจของตนเองคือ การทำแท้งเป็นการกระทำที่ผิดธรรมชาติจึงผิดกับหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาทั้งในด้านคำสอนเรื่องธรรมชาติ และหลักศีลธรรม เนื่องจากว่า พระพุทธศาสนาได้วินิจฉัยตามหลักอภิปัจจยตาในแนวปฏิจจสมุปบาทแล้วว่า ตัวอ่อนซึ่งจุดในครรภ์มารดาตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิเพราะสาเหตุสามประการคือมารดาบิดาอยู่ร่วมกัน มารดามีฤดู และมีคันธัพพะเข้าไปตั้งอยู่หรือมีวิญญาณมาเกิด คือการเริ่มของชีวิตและการพัฒนาไปเรื่อยๆ จากระดับกลละ อัณฑะ เพลิ ขณะ ปัญจสาขา จนถึงมรณาจึงจะดับสิ้นไปตามอายุไขแห่งธรรมชาติของรูปกาย นอกจากนั้น อินทสุตตรยังได้บรรยายยืนยันอีกว่า “มารดาของสัตว์ในครรภ์บริโภคข้าว น้ำอย่างใด สัตว์ผู้อยู่ในครรภ์ก็เลี้ยงอวัยวะด้วยอาหารนั้น ในครรภ์นั้น” (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) ปรากฏการณ์ของการพัฒนาตัวอ่อนจะมีไปเรื่อยๆ ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่าขนาดของครรรค์จะมีการขยายใหญ่ตามอายุของครรรค์ จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าตัวอ่อนที่อยู่ในครรภ์เป็นสิ่งที่มีชีวิตซึ่งจะต้องอาศัยมารดาเลี้ยงดู เพราะธรรมชาติของมารดากำหนดให้มีอวัยวะเหมาะสมสำหรับเลี้ยงดูทารกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ไม่ว่าจะสายรกที่ถ่ายทอดอาหารและอากาศจากแม่หรืออวัยวะที่สามารถผลิตน้ำนมไว้เลี้ยงทารกหลังจากคลอดแล้ว ขณะที่บิดาไม่สามารถมีสิ่งเหล่านี้ได้ ยิ่งกว่านั้น กระบวนการพัฒนาของคนด้านกายภาพจะเห็นได้ว่าการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายจะเป็นไปเรื่อยๆ จนกว่าจะสิ้นอายุไข และกระบวนการของการมีชีวิตจะขาดตอนไปไม่ได้

คำยืนยันนี้เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความเกี่ยวเนื่องกันอย่างไม่ขาดตอนของสภาพการณ์ชีวิตที่เริ่มต้นตั้งแต่ปฏิสนธิจนลมหายใจสุดท้าย ดังนั้น การกำหนดว่าตัวอ่อนที่อยู่ในครรภ์มารดาเป็นเพียงอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกายของแม่จึงเป็นการทำความเข้าใจที่ผิด และขณะเดียวกันความเข้าใจว่าตัวอ่อนในครรภ์เป็นเพียงปะราลิตที่เข้ามาเกาะผนังมดลูกคล้ายกับตัวพยาธิเกาะลำไส้ เป็นการสร้างข้ออ้างขึ้นมากลบความ เป็นจริง เพื่อสร้างความสบายใจ เพราะหากพิจารณาเชิงชีววิทยาแล้ว การเกาะผนังลำไส้ของตัวพยาธิ กับ การเชื่อมต่อระหว่างรกกับผนังมดลูกนั้นต่างกันอย่างลิบลับ การสร้างความเข้าใจเช่นนี้จึงเป็นการอ้าง เหตุผลบกพร่องที่พยายามทำตนเองให้เป็นคนไม่รู้ ทั้งๆ ที่ตนเองก็รู้อยู่แก่ใจ อันเป็นการมูสาตนเองแท้ๆ

ดังนั้น เมื่อผู้ตั้งครรรค์ตัดสินใจทำแท้งและผู้ทำแท้งตั้งใจทำให้ผู้ตั้งครรรค์ทำแท้งจึง สำเร็จ จึงเป็นการแสดงเจตนาอย่างชัดเจนในการที่จะทำลายชีวิตอีกชีวิตหนึ่งให้ดับสิ้นไป เพราะเมื่อทั้งสอง ต้องรู้ว่าผลของการทำแท้งคือการหยุดยั้งการเติบโตของตัวอ่อนที่ต้องเกิดมาเป็นคนซึ่งผู้ให้กำเนิดและผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องต้องเลี้ยงดูอันเป็นภาระพอสมควรในอนาคต ยิ่งกว่านั้นชีวิตที่ถูกทำลายนั้น ไม่ได้ทำความผิด อันใดสมควรที่จะฆ่า การร่วมกันทำแท้งของผู้ตั้งครรรค์และผู้ทำแท้งจึงเป็นการฆาตกรรมผู้บริสุทธิ์อย่าง โหดเหี้ยม การกระทำเช่นนี้เป็น การแสดงออกซึ่งวิกฤติในบริบทของพุทธจริยธรรมในด้านการทำผิดศีลข้อ แรกของเบญจศีล เพราะเป็นการทำลายชีวิต ทั้งๆ ที่คำสอนของพระพุทธศาสนาภายใต้หลักการของมรรคแปดนั้นควรแสดงออกซึ่งลักษณะของพรหมวิหารสี่ และยิ่งปริมาณการทำแท้งที่รวบรวมได้ทางสถิติมี เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ย่อมแสดงเป็นนัยว่าพุทธจริยธรรมกำลังลบล้างไปจากจิตใจของคนไทย เขาจึงสามารถทำ ผิดศีลข้อนี้ได้มากขึ้นเรื่อยๆ ยิ่งกว่านั้นผลที่เกิดขึ้นนี้เองก็แสดงเป็นนัยว่ากิจกรรมการเผยแพร่คำสอนแห่ง พระพุทธศาสนาไม่ประสบผลสำเร็จ

อนึ่งการที่ผู้ตั้งครรรค์อ้างกฎที่คนกำหนดหรือคนบัญญัติในกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญมาวินิจฉัย กฎธรรมชาติ เป็นการอ้างอิงเชิงตรรกที่ไม่สมเหตุผล และไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เพียงแต่ทำการ ถกเถียงโดยอาศัยข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ที่มีบัญญัติไว้ในตัวบทกฎหมายเท่านั้น ซึ่งความจริงในธรรมชาติไม่ สามารถนำมาบรรยายโดยอาศัยภาษาของมนุษย์ได้อย่างครบถ้วน เพราะมีข้อจำกัดหลายอย่าง ไม่ว่าจะ เป็นคำจำกัดความของคำที่ใช้ และความสามารถของมนุษย์ที่บัญญัติคำตลอดจนศักยภาพของมนุษย์ที่จะ สร้างประสบการณ์เพื่อบัญญัติคำต่างๆ

2) คนกำลังล้มธรรมชาติแห่งการกระทำของตนเอง คนเราควรรู้ว่าการตั้งครรรค์เกิดจากการที่ ชายหญิงมีเพศสัมพันธ์กัน และเมื่อมีเพศสัมพันธ์กันนั้นทั้งคู่ต่างก็มีความพึงพอใจ ดังนั้น ควรมีความพึง พอใจต่อผลที่เกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์นั้น ยิ่งกว่านั้นชายหญิงย่อมรู้จักถึงความเหมาะสมแห่งวัย ฐานะ และสถานภาพของตนเองก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ด้วยกัน แม้ว่าการมีเพศสัมพันธ์จะถือเป็นเรื่องธรรมชาติ แต่ในบริบทของสังคมไทย การมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสมจะเกิดขึ้นหลังจากมีการแต่งงานเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น ก่อนมีการแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์จึงมิได้ แต่ปัจจุบันนี้การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง เกิดขึ้นได้ง่าย เพราะถือว่าการแสดงออกซึ่งความรักและแสวงหาความสุขทางกายอย่างหนึ่ง แต่ ประเด็นหนึ่งที่ควรรู้อย่างยิ่งคือ เป้าหมายหลักของการมีเพศสัมพันธ์คือการผลิตสมาชิกเพื่อสืบเชื้อสาย

เผ่าพันธุ์ ดังนั้น การมีเพศสัมพันธ์จึงไม่ใช่การกระทำตามอารมณ์หรือความรู้สึกเท่านั้น เพราะหากทำเช่นนั้นก็เป็นการทำผิดศีลข้อสามในเบญจศีล

ดังนั้น เมื่อมีเจตนาในการทำแท้งในระดับต่างๆ มีปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ จึงเป็นตัวบ่งชี้ถึงวิกฤติของพุทธจริยธรรมในการที่ไม่สามารถยับยั้งหรือสั่งสอนให้คนในสังคมไทยรู้จักควบคุมตัณหาและความอยากของตนเอง

แนวทางที่เหมาะสมตามหลักพุทธจริยธรรมเพื่อแก้ไขปัญหการทำแท้งในสังคมไทย

ความเป็นจริงอย่างหนึ่งที่ต้องเกิดขึ้นเสมอในสังคมโลกคือหากมนุษย์รู้จักธรรมชาติของตนเอง เผ่าพันธุ์มนุษย์จะสามารถดำรงคงอยู่ได้ กรณีการทำแท้งในสังคมไทยได้บ่งบอกเป็นนัยถึงความล่มสลายของสังคมไทยในอนาคต เพราะไม่เพียงแต่จะชี้ประเด็นให้เห็นว่าคนไทยไม่รู้จักรัฐธรรมนูญของตนเอง แต่มากกว่านั้นคือ คนไทยกำลังทำลายตัวเองไปในตัวพร้อมๆ กัน ดังนั้น แนวทางสำหรับแก้ไขปัญหการทำแท้งเพื่อไม่ให้สังคมไทยล่มสลายในอนาคตและเพื่อรักษาคนไทยไว้ดังนี้

- 1) พุทธบริษัทในพระพุทธศาสนาจะต้องพัฒนาคุณภาพความรู้ของตนเองเกี่ยวกับคำสอนของพระพุทธศาสนา เพราะหากรู้แจ้งเห็นจริงซึ่งคำสอนของพระศาสนาแล้ว ย่อมสั่งสอนคนอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง
- 2) พุทธบริษัทในพระพุทธศาสนาต้องนำเอาคำสอนในพระไตรปิฎกมาปฏิบัติในชีวิตจริง และต้องหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ขัดกับบทบัญญัติแห่งพระธรรมวินัย แทนการปลุกเสก ลงเลขยันต์ต่างๆ วัตรปฏิบัติของพระภิกษุจำเป็นต้องถูกนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต
- 3) พระภิกษุสามเณรในพระพุทธศาสนาต้องสั่งสอนพุทธบริษัทให้ได้รับรู้ถึงความเป็นจริงแห่งธรรมชาติของชีวิตและสิ่งต่างๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินชีวิตของพุทธบริษัท
- 4) บรรดาพุทธบริษัทต้องนำเอาหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์มาปฏิบัติในชีวิตจริง อันเป็นการยอมรับซึ่งสภาวะธรรมของแต่ละสิ่ง แต่ละอย่างที่เกิดขึ้นตามสภาวะธรรมของความเป็นเหตุและความเป็นผลของการกระทำของตน ยิ่งกว่านั้น พุทธบริษัทเองต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่กันและกันในการดำเนินชีวิตตามคำสอนของพระพุทธศาสนา

สรุป

จากการนำเสนอเนื้อหาของผู้เขียนทั้งหมด จึงพอประมวลได้ในกรณีการทำแท้งว่า ปริมาณการทำแท้งที่กำลังเพิ่มมากขึ้นเป็นการแสดงให้เห็นถึงวิกฤติของพุทธจริยธรรมที่ไม่สามารถส่งเสริมให้คนในสังคมไทยสามารถนำเอาคำสอนทางจริยธรรมมาใช้ในชีวิตของตนเอง ดังนั้น องค์การทางพระพุทธศาสนาทั้งหลายจึงต้องหาแนวทางในการที่จะทำให้บรรดาพุทธบริษัทสามารถนำเอาคำสอนด้านจริยธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กีรติ บุญเจือ. (2519). *จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไฉไล ชุ่มฤทธิ์. (2523). *กฎหมายว่าด้วยการทำแท้ง(วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต)*. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเทียม เขมาภิรัตน์. (2524). *ร่วมสร้างสังคมไทยด้วยการปรับปรุงกฎหมายทำแท้ง*. กรุงเทพฯ: ยุนิติ์ พับลิเคชั่น.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2543). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์*. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เยาวนิจ สุนนานนท์. (2524). *กฎหมายทำแท้ง*. รัฐสภาสาร, ๒๘(๘).
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊ค พับลิเคชั่น.
- สถาบันปริัติ พนมยงค์. (2548). *กฎหมายตราสามดวง เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: สถาบันปริัติ พนมยงค์.
- สุพร เกิดสว่าง. (2524). *ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำแท้งในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: อีกรการพิมพ์.
- สุวัฒน์ จันทรวงศ์. (2525). *การทำแท้งกับปัญหาทางการแพทย์และสังคม*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองการพิมพ์.
- Kimborough, R.A. (1963). *Clinical Obstetrics*. edited by Lull, C.B. and Kimborough, R.D. Philadelphia: Lippincott.
- Maestri, W. F. (1996). *What the Church Teaches: A Guide for the Study of Evangelism Vitae, The Gospel of Life*. Boston: Pauline Books & Media.
- Pojman, L. P. (1998). *The Abortion Controversy: Years after Roe V. Wade*. Belmont: Wadsworth Publishing.
- Srikachonlap, N. (2004). *Catholic Doctrines and the Abortion Controversy: A Critical and Creative Analysis*. Bangkok: Assumption University.